HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

הני מילי דמן. כלומר הני מילי לגבי דס וכגון בכלי שמינו מנוקב דבמר לפלטו הדר בלע: **אבל לירן.** זיעה הוא ולא מיתסר והכא לדס ליכא למיתסם במנוקב הוא [ה] וה"כ כשרה וכשרה נמי: **קמ"ל.** דליר מסור וליר נוח ליבלע הוא: **מאי לאו שניהם מלוחין.** ומשע מינה ליר נמי לא מיבלע כל זמן שעסוקים בפליטה: **וש"מ לירן מופר לא גרסינן:** **תפל.** מבלי מלח דהשתא לא פליט טעמ מידי אבל שניהם מלוחים דטעמ נמי פליט מסור וכ"ש טעמ מליח וטהור תפל: **הא שניהם מלוחים שרי.** דשניהם טרודים בפליטה: רב הונא דלא בעי הדחה בריאים בדחלליה בי טבחא. כל דחיקת הבשר מתרגמינן חילול[ו]: **מילחא גלגליתא.** מלח גסה שלמי"ל: **ומנפין ליה.** למילחא למחר זמן מפני שהדם נבלע בה אבל מלח דקה אין נרין לנפץ שהיא נתכת מעלמה: **אין מחזיקין דם.** אינן מחזקת דס ליאסר אס לא נמלחו: **הדלת דלבתא.** דקין שסביב הכעמת מנטרי"ל: **ומעיא.** קבה וכרס ושאר הקרבן: **וכרכשא.** טבחמי"ל. אבל הלב והריאה והכבד וכעמת גופה יש בהן דס ונריכין לימלח: **אלא ל"ש.** ומותר וטעמא כדפרמינן לעיל (דף קיג: ד"ה ועופות) דכל זמן שטרודים לפלוט אינן בולעים וכעמת זה כבר נח זה: **הרי זה מכניד את הבשר.** לפי שבעמת שחיטתה היא טרודה להוליא דס וכשאובר מפרקתה מתוך לרתה אין בה כח להחמת ולהוליא דס והיא נחה ושוקטת והדס נבלע בבריה ומכניד הבשר ומעמ גוזל את הבריות כשהוא מוכרה במשקל והדס שוקל: **ליבעיא להו היכי קאמר.** הפי ומבליע דס דקתני כוליה חד איסורא הוא וה"ק מכניד את הבשר ומעמ גוזל את הבריות הוא משום דמבליע דס שמכניד את משקלה והבלעת דס לפרושי גוזל את הבריות נקט לה: **הא לדידיה.** לליבא למימר משום גזילה שרי לפי שהוא מוחר ויוצא ע"י מלח: **או דילמא לדידיה נמי אסור.** ותרתי איסורי קאמיד חדא דגוזל את הבריות וחדא דמבליע דס ושוב אינו יוצא ואוכל דס: **מתני' אינו עובר בלא תעשה.** היא גופה לא איטריך להעלאה ללו לחוריית אלא דיוקא דילה איטריך למידק מינה הא אוכל עוף בחלב עובר ולאפוקי מדרבי עקיבא דאמר[ז] פרט לעופות: **גמ' אינו אא לידי לא תעשה.** כלומר אין לחוש שמא יאכלנו ויעבור עליו דאי נמי אכיל ליה לא עבר: **מתני' מופר לבעל ומופר בהנאה.** למאן דו משום בשר בחלב כדילף בגמרא [ע"ב]. ובאכילה מיהא אסור משום איסור טומאה: **פרט לעוף וחיה ובהמה טמאה.** גדי פרט לעוף שאינו בהמה. גדי פרט לחיה שאינה בהמה דאע"ג דחיה בכלל בהמה[ח] אמא קרא ימילה ומפקיט. גדי ולא את הבהמה טמאה אבל בהמה טהורה אלמא גדי בחלב אמו בהמה דאע"ג [ע"ב] : **נאמר לא תאכלו כל נבלה ונאמר.** בחותו פסוק עצמו לא תבשל גדי בחלב אמו דמשמע כל שהוא בשר בחלב: **גמ' מנהני מילי.** דכל בהמה במשמע כאן

ולימא ליה מדשמואל. אע"ג דבריימא עדיפא בבריימא לאוד לא סגי אלא מכא מילתיה דשמואל דמיימי בהדה אבל בדשמואל לאוד סגי ומשני הוא אמינא הני מילי דמן וכאן אין שייך לאסור משום דמשרק שריק או כשולעו כך פולטו: **מאי לאו שניהם מלוחין.** אלמא לא בלע ולא גרסינן וש"מ לירן מופר[ט] מלישא ליה מדשמואל[ט] מליה הרי הוא כרותה וכבוש הרי הוא כמבושל אי מדשמואל הוה אמינא הני מילי דמן אבל צירן ורוטבן לא קמשמע לן מיתיבי דג טהור שמלחו עם דג טמא מותר מאי לאו שהיו שניהן מלוחין לא כגון שהיה טהור מליח וטמא תפל והא מדקתני סיפא[י] (אבל אם היה טהור מליח וטמא תפל) מכלל דרישא בששניהם מלוחין עסקינן[יא] פרושי קא מפרש טהור שמלחו עם דג טמא מותר כיצד שהיה טהור מליח וטמא תפל ה"ג מסתברא דאי סלקא דעתך רישא שניהם מלוחים השתא שניהם מלוחים שרי טהור מליח וטמא תפל מיבעיא אי משום הא לא אירא תנא סיפא לגלויי רישא דלא תימא רישא טהור מליח וטמא תפל אבל שניהם מלוחין אסור תנא סיפא טהור מליח וטמא תפל מכלל דרישא שניהן מלוחין ואפ"ה שרי ת"ש מסיפא דסיפא אבל אם היה טמא מליח וטהור תפל אסור טמא מליח וטהור תפל הוא דאסור הא שניהן מלוחין שרי אידי דתנא רישא טהור מליח וטמא תפל תנא נמי סיפא טמא מליח וטהור תפל (סימן בישרא דמנח נפקותא) אמר שמואל[יא] אין הבשר יוצא מידי דמו אלא א"כ מולחו יפה יפה ומדיחו יפה יפה אתמר רב הונא אמר מולח ומדיח במתניתא תנא[ב] מדיח ומולח ומדיח ולא פליגי[ג] הא דחלליה בי טבחא הא דלא חלליה בי טבחא רב דימי מנהרדעא מלח ליה במילחא גלגליתא[ד] ומנפיץ ליה אמר רב משרשיא[ה] אין מחזיקין דם בבני מעיים תרגמא אכרכשא ומעייא והדרא דכנתא אמר שמואל[יו] אין מניחין בשר מליח אלא ע"ג כלי מנוקב רב ששת מלח ליה גרמא גרמא תרי מאי מעמא לא משום דפריש מהאי ובלע האי חד נמי פריש מהאי גיסא ובלע האי גיסא אלא[יז] לא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים[יג] איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא[יח] לדידיה נמי אסור תיקו: **מתני'** המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: **גמ'** הא אוכלו עובר בלא תעשה שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: **מתני'**[יט] בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה[כ] ר"ע אומר[ב] חיה ועוף אינם מן התורה שנאמר[א] לא תבשל גדי בחלב אמו ג' פעמים פרט לחיה ולעוף ובהמה טמאה[ג] רבי יוסי הגלילי אומר נאמר[ב] לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבלה יכול יהא אסור לבשל בחלב ת"ל בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אם: **גמ'** מנא הני מילי א"ר אלעזר אמר קרא[ג] וישלח יהודה את גדי העזים כאן

עין משפט נר מצוה

צג א מיי' פ"ו מהל' מאכלות אסורות הל' י ועיי' בהגהות ומ"מ סמג לאוין קלו טוש"ע יו"ד סי' סט: **צד** ב ג מיי' שם טוש"ע שם סעיף ה: **צה** ד מיי' שם הל' יא טוש"ע שם סעיף ז: **צו** ה מיי' שם הל' יח סמג שם טוש"ע י"ד סי' סה סעיף ג: **צז** ו מיי' שם הל' יא סמג שם טוש"ע י"ד סי' סט סעיף טז: **צח** ז מיי' [לא סמלא כרמב"ם] וסמג שם טוש"ע י"ד סי' ע סעיף ג: **צט** ח מיי' שם הל' ט ועיי' במ"מ ובמגיד סמג שם טוש"ע י"ד סי' סז סעיף ג: **ק** א מיי' שם הל' ד טוש"ע שם:

מסורת הש"ס

ה) [לעיל נז: קיג: סמחים עו.], ג) [י"ל היה טהור מליח ומפל מפל מותר וכ"ה בתוספתא תרומות רפ"ו וכן בתוס' בכורות לג: ד"ה כ"כ], ג) [ג' הרי"ף והרא"ש לחיבעיא להו הוחיל ואינלא דס במיכרים מי שרי למיכל מיניה בחומצא או לא ויש מיולן לענין דינא בין הגירסאות ועי' בב"י סי' סז בד"ה הסובר], ד) [לעיל קד.], ה) שבת קל., ו) [ויקרא מ], ז) [לקמן], ח) [לעיל עא.], ט) [בתרומות פ"י מ"מ], י) [י"ל אין לאסור],

תורה אור השלם

1. רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְיָ אֱלֹהֶיךָ לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ:
שמות כג יט
2. לֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵלָה לַגֵּר אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכֹר לָנָכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַייָ אֱלֹהֶיךָ לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ:
דברים יד כא
3. וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת גְּדִי הָעִזִּים בְּיַד רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי לָקַחַת הָעֵרָבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מְצָאָהּ:
בראשית לח כ

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה אבל אינן וכו' דא"כ כשרה: (ו) תוס' ד"ה אין וכו' ובלעי דס:

לעזי רש"י

שלמי"א [שי"ל יימ"א]. מלח הסלאנטרי"ל [אינטרי"ל]. שומן המעיים.טבחיי"א [טבחיא"ה]. חלחולת.

מוסף רש"י

מליח הרי הוא כרותה וכבוש הרי הוא כמבושל. לפ"ה לעיל נז ב. אלא ע"ג כלי מנוקב. לפי שהדם היוצא נשאר בכלי ואחר ונבלע בבשר (לעיל קיב:). נאמר לא תאכלו כל נבלה. ונאמר בחותו פסוק עצמו לא תבשל גדי, משמע כל האסור משום נבלה עובר בלא תיסור בשר בחלב (שבת קל.).